

De Centrale Dispatching (foto L. Van Steensel)

Toezicht en supervisie, het water bedwongen

Vivaqua houdt de klok rond, zeven dagen op zeven, toezicht op zijn installaties. De productie, de aanvoer, de distributie, de sanering: elke fase van de watercyclus staat permanent onder controle.

Terugblik

1947 – de Centrale Wacht, die de klok rond paraat staat, wordt opgericht. Al vóór 1938 waren wachtfonteiniers, verspreid over het grondgebied van de gemeenten-vennoten, belast met het toezicht op het distributienet.

1973 – de Centrale Dispatching is operationeel. De dispatchers houden toezicht op de kwantiteit en de kwaliteit van het water in de winningen en in het aanvoernet. Dankzij de technologische evolutie zijn hun mogelijkheden om in te grijpen sterk toegenomen.
- het station van Tailfer en zijn controlezaal worden in gebruik genomen

2000 – de dispatching van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Brussel-Zuid is operationeel zodra het station in dienst wordt gesteld.

- Vivaqua beheert de Brusselse regenwaterbekkens en de collectoren. Het bedrijf neemt op dat moment de dispatching van de regenwaterbekkens over, die eind jaren 90 werd opgericht door de Vereniging voor de Coördinatie van de Exploitatie van Collectoren (CEC), waarvan de activiteiten door de BIWD zijn overgenomen.

Opdrachten

De Centrale Dispatching (hoofdzetel – Brussel)

De Centrale Dispatching houdt toezicht op en beheert alle winningen en het aanvoernet van Vivaqua, dit wil zeggen 26 winningen, 6 hoofdaanvoerreservoirs en 512 km collectoren en feeders. Buiten de diensturen houdt de Dispatching ook toezicht op het station van Havré en dat van Vedrin.

Een supervisiesysteem dat met automaten in verbinding staat, meldt elke mogelijke onregelmatigheid van het water (kwaliteit, debiet, peil, ...) of van een automatische inrichting (systeem van geautomatiseerde afsluiters, chloormeter, enz.). Een dispatcher controleert voortdurend de informatie die het systeem verstrekt en grijpt in bij een alarmmelding. Ofwel bedient hij een apparaat op afstand (vanuit Brussel), ofwel neemt hij contact op met zijn collega's ter plaatse en geeft hij hun de nodige informatie om het probleem op te lossen. Bovendien verdeelt de dispatcher dagelijks het geproduceerde water om de verschillende reservoirs te bevoorraden volgens het verwachte verbruik.

De Centrale Wacht (Technisch Centrum Linthout - Etterbeek)

De Centrale Wacht ziet toe op het verdeel- en het distributienet van Vivaqua. Het verdeelnet telt 228 km waterleidingen die de grote verdeelreservoirs, in de omgeving van Brussel, verbinden met deingangsmeters van de gemeenten (begin van de gemeentenetten).

Automaten geven aan hoeveel water de reservoirs in- en uitgaat en of er een drukverlaging is in de leidingen. In geval van een lek onderbreekt de Centrale Wacht de toevoer naar de getroffen leiding. Desnoods bevoorradt ze de zone in kwestie door bijvoorbeeld een noodpompstation in werking te stellen.

De Centrale Wacht ontvangt tevens de telefonische oproepen van de klanten, van de gemeenten en van de hulpdiensten die technische problemen melden.

Buiten de diensturen verzorgt ze eveneens de telefonische wachtdienst voor de regenwaterbekkens en kan ze de vrijwaredende maatregelen nemen in geval van een probleem op het saneringsnet (1 981 km riolen) of op het distributienet (4 467 km leidingen).

De dispatching van de Brusselse regenwaterbekkens (boven het regenwaterbekken van de Roodebeek – Sint-Lambrechts-Woluwe)

De dispatching van de regenwaterbekkens controleert de twintig regenwaterbekkens die Vivaqua beheert. Het toezichtstelsel stelt de beambten in kennis van alles wat zich in de regenwaterbekkens afspeelt. Het geeft eveneens het waterpeil in de Brusselse collectoren aan. Een automaat centraliseert de gegevens van de controletoeu-ellen in de verschillende installaties: waterpeil, werking van de pompen, enz.

Buiten de diensturen doet de automaat de afsluiters open en dicht. Hij stuurt de beambten die de wacht hebben alarmboodschappen (via sms) bij een hoge waterstand of een technisch probleem.

De controlezaal van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Zuid (rwzi Zuid – Vorst)

De computers van de controlezaal maken het mogelijk controle te hebben over de rwzi Zuid, vanaf het moment waarop het afvalwater aankomt tot en met de slibverbranding. De toezichtschermen geven toegang tot ongeveer 60 000 variabelen, zoals het waterdebiet, de temperatuur van de oven, enz. De machinisten doen eveneens regelmatig een ronde door heel het station om de voorraden aan te vullen (chemische producten, brandstof, onderhoudsproducten, ...) en om de staat van de machines te controleren (geluiden, geuren, trillingen, ...).

De controlezaal van Tailfer (station van Tailfer – Lustin)

In Tailfer zorgt de ploeg van de controlezaal voor de exploitatie van en het toezicht op de winnings-, behandelings- en aanjaaginstallaties. Het toezichtstelsel staat continu in verbinding met alle automaten in het station.

Een technicus houdt toezicht op en stuurt de installatie voortdurend vanuit de controlezaal. Hij kan de stand van de afsluiters, de troebelheid van het water, ... bekijken en de behandeling aanpassen op basis van die parameters. Bovendien houdt een machinist inspectierondes om er zich ter plaatse van te vergewissen dat de toestellen goed werken. Hij voert ook manoeuvres uit, zoals machines opnieuw in gebruik nemen, afsluiters openen, enz.

De controlezaal van Tailfer

De controlezaal van de rwzi Zuid

De telefonist van de Centrale Wacht

De dispatching van de regenwaterbekkens